

Sag; thi hvad er dette Andet end Duffet om at stille en vis privat Forberedelsesanstalt paa en tilfyneladende lige Fod med Seminarierne? Man vil ikke gennem denne Examenscommission komme til nogen virkelig Anskuelsen af, om den ene Anstalt er bedre end den anden. Jeg holder mig overbevist om, at Udfaldet af en saadan Examenscommissions Virksomhed vil være det, som hidtil har været, at, naar man vil bømme efter Charakterer, blive Statsseminarier de, der have de bedst forberedte Elever. — Jeg skal nu ikke opholde mig længere ved denne Sag, thi jeg føler jo fuldstændig og klart, at, saaledes som den nu staaer, kan jeg ikke gjøre mig noget som helst Haab om at sætte Noget som helst igjennem i denne Sag, men jeg skal til Slutning bemærke, at, naar dette er Tilfældet, saa er det den ærede Minister, vi skyldte det. Den høitærede Minister har talt om et Offer, der skulde bringes, og har navnlig sigtet til, at dette Offer, saavidt jeg forstod ham, skulde være et pecuniært Offer, som Staten vilde gjøre for at opnaae det, som man nu anseer for at være en Fordeel ved denne Lov. Jeg holder for, at det ikke er noget pecuniært Offer, men at det er et Offer, man vil gjøre med Hensyn til den fremtidige gode Underviisning. Naar denne Lov har virket i en Række af Aar, skal man komme til at spore en Tilbagegang i den elementaire Underviisning. Det er dette Offer, man kommer til at gjøre, naar vi vedtage denne Lov, og jeg siger, at den høitærede Minister er Skyld i, naar vi gjøre dette Tilbagestrid (Munterhed). Ja, det er meget comiss, men de Herrer, der have havt saa talrig Leilighed til idag at tale for deres Anskuelse, maae tillade ogsaa mig selvanden at tale for min Anskuelse. Jeg siger, at det er den høitærede Ministers Skyld, thi der har foreligget Forslag til Examenscommissioner, indrettede paa den Maade, hvorom man nu her idag har staaet og sagt, at det vilde man foretrække; men da disse Forslag forelaae, lod den høitærede Minister sig paavirke — jeg kan ikke vide af hvem, jeg kan ikke vide hvorledes, men jeg har Lov til at gjøre mine Gissninger, og jeg skal sende dem ud i Verden: Han lod sig paavirke af Seminaridirectionerne, af Kirkens Tilfynsmænd, af Geistligheden, som kun har

den ene Tanke — og derfor stadig har været en Fjende af Monrads Virksomhed — den ene Tanke, at bringe Forholdet tilbage til det, at vore Seminarister blive daarlige danske Theologer; kunne de bringe dette ud deraf, saa ere de fornøiede. Jeg troer, at der fra Seminaridirectionernes geistlige Medlemmer har været en saadan Modstand imod at indsætte Examenscommissioner til at foretage Examen for alle vordende Skolelærere, at den ærede Minister har ladet sig bestemme deraf, maastee for et halvt Aar siden; men endnu idag har den høitærede Minister, der nu kan sympathisere med det Forslag, som det dengang havde staaet i hans Magt at bringe frem, tiltraadt et Forslag, der gaaer i en ganske anden Retning, gaaer langt videre og i en Retning, hvorved jeg troer, at man bringer et væsentligt Offer. Det er dette Offer, jeg ikke vil være med til at bringe, og jeg skal derfor stemme imod Lovforslaget, naar ikke mit Endringsforslag under Nr. 6 vedtages.

Formanden: Folkethingsmanden for Præstø Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Frolund: Der faldt en Ytring fra den ærede sidste Taler, om hvilken jeg vil tillade mig at sige et Par Ord. Han tillod sig med en Driftighed, som er ham egen, at sige, hvad Grunden var til, at det foreliggende Forslag var indbragt her i Thinget, men jeg antager dog, at jeg, der har indbragt det, bedst maa kunne sige, hvad Grunden har været. Det ærede Medlem meente, at det var den, at man ønskede at give de private Seminarier en bedre Stilling, men det er slet ikke Tilfældet. Grunden var den, at man for Fremtiden vilde sikke os dygtige Lærere, thi jeg har den bestemte Overbeviisning, at vi i Virkeligheden vilde faae dygtigere Lærere, hvis dette Lovforslag vedtages, end nu er Tilfældet. Jeg troer ligeledes, at det, at Staten underholder Seminarier, trænger til en Stopper, hvad jeg ogsaa meente vilde opnaaes, naar vi fik den foreslaaede Examenscommission; nu er der saa at sige slet ingen Control.